

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 428. Num effectus nunciationis sit, posse eâ factâ & spretâ, nunciatorem propria authoritate violenter impedire ædificatorem, & ædificationem destruere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

terb. l. c. ut & quod utile sit, & hodie receptum, nunciacioni tam verbali quam reali adhiberi Notarium & testes. De cetero dictam differentiam horum modorum parum in praxi observari, & in decernendis processibus non attendi cum Hahn l. c. v. *cum in suo*, dicit Idem.

Quaest. 427. Quis sit effectus nunciacionis novi operis?

R Esp. Primò: Effectus respectu nunciati utroque jure statutus est, ut aedificans desistere debeat à cæpto opere per tres menses, intra quos nunciatus probare debeat suum præjudicium, alioquin quicquid aedificatum est post nunciacionem, totum demoliri debeat expensis ipsius aedificantis, à quo aedificatum sit juxta clarum textum c. 1. h. t. idque, etiamsi aedificium sit pium aut sacrum, v. g. Ecclesia. c. 2. & L. fin. ff. h. t. Lauterb. §. 30. item, si jure seu justè, si injuriâ seu injustè aedificatum sit, cit. c. 1. & L. prator. ff. h. t. Circa quæ notandum primò, quod nunciatus seu is, cui nunciatio facta, desistere debeat ab aedificio necdum cæpto, vel jam inchoato ante omnem cognitionem judicialem, an jus haberet aedificandi, an justè vel injustè nunciatum. L. 1. §. sed si. ff. h. t. tum quia nunciatio habet se per modum appellacionis, quæ pendente nihil innovandum, tum quia ubi semel aedificatum, causa demolendi redditur durissima, meliusque sit jura intacta servari, quam post causam vulneratam remedium quærere, unde etiam nunciatus non tenetur ad expectationem, cautionem de opere novo destruendo, si aedificans de jure aedificandi non docuerit, sed tenetur aedificans expectare per tres menses, ut nunciatus suum præjudicium ex aedificatioe sibi imminens probare valeat. c. fin. h. t. Notandum secundò, non sufficere, nunciatum pari opus novum destrui, sed requiri, ut id fiat propriis sumptibus aedificantis. c. 2. h. t. & ibi Gl. in not. & Abb. not. 2. faciendumque id ipsum à successore aedificantis post nunciacionem, modò tamen successor ratam habuerit aedificacionem cæptam aut perfectam post nunciacionem, vel sciens factam nunciacionem, ipse prosecutus fuerit aedificacionem; sicut enim conceditur hoc interdictum hæredi nunciantis, sic datur contra hæredem nunciati, seu prohibiti aedificati. Hofl. in c. 2. h. t. Gl. ibid. v. *expensis*. Abb. n. 8. Pirh. h. t. n. 9. juxta L. prator. §. hoc interdictum. ff. h. t. quin etiam transit in singularem successorem, v. g. in emptorem, dum, postquam nunciatus prædium vendiderit, emptor tenetur destruere, quod in eo aedificatum post nunciacionem, quia non in personam, sed in rem datur. L. fin. ff. h. t. Lauterb. §. 29. Notandum tertio, quod, si is, cui opus novum nunciatum, velit probare sibi jus aedificandi competere, admitti non debeat ad probandum ante destructionem novi operis, seu priusquam omnia reducat ad pristinum statum, non secus, ac spoliator volens probare, jus proprietatis sibi esse in re, quâ alium spoliavit, audiendus non est ante restitutionem spoliati in possessionem; ita Pirh. n. 10. Notandum quarto, quod teneatur nunciatus desistere ab aedificando, & quod aedificatum est, destruere, non tantum, ubi justè nunciatus seu prohibitus est, utpote jus nullum aedificandi habens, sed etiam, quando injusta fuit nunciatio, id, inquam, publicæ pacis & tranquillitatis causâ ita statutum, ne, si post nunciacionem licitum esset nunciato excipere contra eam, & paratum se offerre ad jus suum probandum, ac ita remorandi destructionem,

dum interim si nunciatus negaret hoc jus, occasio daretur rixarum, & facilè ad arma deveniretur; item ne, si spretâ titulo injustitiæ nunciacione pergeretur aedificari, incurraur contumacia contra Prætorem seu Judicem, quem adeundo pro remissione operis viâ juris, se tueri poterat nunciatus, in cujus contumaciæ pœnam suis sumptibus tenetur destruere opus novum. Mol. l. c. d. 706. n. 2. Gail. L. 1. obs. 16. n. 2. Pirh. h. t. n. 12.

2. Resp. Secundò: Effectus nunciacionis respectu nunciantis unus est amissio possessionis, de quo paulò antè; alter, est, quod, si injustè nunciaverit, teneatur actione injuriarum. L. 13. §. fin. ff. de injur. & quod ob turbatam possessionem conveniri possit, v. g. interdicto: *uti possidetis*. L. 8. §. 1. ff. si Serv. vindic. Lauterb. l. c. §. 29. De cetero, dum facta nunciacione utraque pars se committit jurisdictioni Prætoris seu Magistratus, ut desuper cognoscat, effectus consistit in duplici interdicto, quo & nunciati & nunciato subvenitur, nimirum demolitorium vel restitutorium, quod competit nunciati, ejusque hæredibus & successoribus contra nunciatum, dum is post nunciacionem aliquid opus facit, aut illi opus factum ratum habuerit. L. 20. ff. h. t. Lauterb. §. 30. ad demolendum quicquid aedificatum, quantum autem post nunciacionem, nunciatus ex instrumento, quod peractâ nunciacione desuper à Notario, si is cum testibus adhibitus, nunciati demonstrandum, aut si illud deficiat, aliunde probandum, Lauterb. n. 29. Et alterum interdictum prohibitorium, quod conceditur nunciato contra nunciatorem, ad hoc, ut prohibeatur impedire opus, si intra tempus constitutum, de jure prætenso non docuerit, aut ei cautum sit, is autem oblatam cautionem idoneam ob illegitimam causam non acceperit. L. 20. §. 9. & seq. ff. h. t. Lauterb. §. 32. quem vide.

Quaest. 428. Num effectus nunciacionis sit, posse eâ factâ & spretâ nunciatorum propriâ autoritate violenter impedire aedificacionem, aut aedificacionem destruere?

R Esp. Primò: Si quis in eo fundo, quem quis possidet, aliud novum opus aedificare molitur, & post nunciacionem ab opere non desistit, potest possessor seu nunciatus propriâ autoritate, etiam per vim tale opus impedire, & factum destruere, modò id fiat non ex intervallo, sed in continenti, quin & ipsum poterit absque ulla nunciacione operis. Zoel. in L. 3. §. 9. ff. de vi & vi armata. & alii communiter, Arg. L. sed si. ff. de servit. urban. ex ea ratione, quod in talicâ vis irrepellatur, quod omni jure permillum. c. si verò. de sent. excom. L. 1. §. 27. ff. de vi & vi armata. idque tamen non tam vi nunciacionis, quam vi interdicti, quod vi vel clam.

2. Resp. Secundò: Si quis in suo opus novum aedificet, quod tamen in alterius præjudicium cedit, hic propriâ autoritate in continenti ante factam à se nunciacionem, illud violenter impedire, aut destruere nequit. L. de pupillo. §. 10. ff. h. t. quia in suo aedificans ante nunciacionem alteri vim inferre non cenetur.

3. Resp. Tertio: Aedificans in suo & post factam ei nunciacionem pergens aedificare, potest etiam vi adhibita propriâ autoritate à nunciante impediri, & quod aedificatum destrui, idque non tantum in continenti, sed etiam, dum nunciatus auditi

nunciatus

nunciatio ad tempus ab opere cessavit, donec nuncians discedat, ac postea nuncians inscio pergat de novo edificare; quia talis nunciatus in hoc casu adhuc vim injustam infert nuncianti, non obstante ad tempus cessatione illâ, & postea reassumptâ edificatione sine permissione nunciantis, ut fuse citatis textibus L. 1. §. L. 20. ff. quod vi aut clam. probat Reiffenst. h. t. n. 25. & seq. quem vide, secundum verò omnes leges & jura licitum est, vim injustam vi repellere.

Quæst. 429. Quibus casibus & modis cesset nunciatio novi operis, ita, ut vim & effectum non habeat?

1. Resp. Primò: Nunciatio alia ab initio est nulla, nimirum ex defectu unius vel alterius ad illam requisiti, aut quia hæc & nunc locum non habet, & de hac quæri non potest, qualiter cesset, quia nunquam fuit, & talis est, dum jus edificandi est notorium, & consequenter nunciatio frivola, injusta, & nullum effectum habens, adeoque impudè contemnitur citra factum hominis. Zoef. h. t. n. 3. Abb. in c. 1. h. t. n. 10. Mol. l. c. n. 2. Gail. l. c. obs. 16. n. 4. Pirh. n. 4. ex ea ratione, quòd leges & jura nolint favere deceptionibus & injuriis, qualiter illis faverent, si vellent, ut nunciatus cesset edificare, etiamsi notoriè jus haberet edificandi, & nuncians nullum jus prohibendi, ut Abb. Mol. Pirh. contra Fachin. Controv. L. 8. c. 44. non obstantibus legibus 1. §. 20. ff. h. t. §. L. 1. §. parvi. ff. quod vi aut clam. quibus dicitur, nunciationem habere locum & effectum, sive fiat jure, sive injuriâ, quia similia jura intelligenda non de nunciatioe manifestè & notoriè injusta, sed de ea, de qua aliquo modo dubitatur, num sit valida & justa, an verò injusta, quo casu, etsi appareat, vel æstimetur injusta, nihilominus obligat nunciatum desistere ab opere. Pirh. l. c. Reiffenst. n. 30. & alii communius.

2. Resp. Secundò: Alia nunciatio, quæ ab initio erat valida, quæ morte & remissione interveniente cessat, seu extinguitur, morte quidem nunciantis, si is moriatur re adhuc integrâ, seu priusquam quid edificatum; secus si is moriatur, postquam ceptum edificare aliquid, tunc enim effectus illius, scilicet interdictum restitutorium & demolitorium transit ad hæredes nunciati. L. 20. §. 6. ff. h. t. morte verò nunciati non extinguitur nunciatio quò ad obligationem cessandi & demolendi, quòd edificatum; ratione hujus diversitatis existente, quòd nunciatio ex parte nunciantis sit personalis, adeoque hujus morte extinguitur, nisi quis suo & hæredum nomine nunciaverit, respectu verò nunciati, sit realis, quia fit in rem, juxta L. operis. ff. h. t. ac ita distinguitur, L. non solum. ff. h. t. junctâ Gl. v. etiam hæredis. Pirh. h. t. n. 15. Lauterb. §. 33.

3. Resp. Tertio: Remissione, eaque privatâ vel publicâ, extinguitur nunciatio. Privatâ quidem, quæ fit propriâ autoritate domini nunciantis, aut per Procuratorem illius instructum speciali ad hoc mandato. L. 13. §. 1. §. 2. ff. h. t. & L. 7. §. 1. ff. quib. mod. pignus solv. motu spontaneo vel pacto, & conventionione inter eos, quorum interest, nimirum inter nunciantem & nunciatum. L. 1. §. 10. ff. h. t. L. 20. §. 2. ff. quod vi aut clam. Lauterb. §. 34. Possit quoque cognatis competere jus privatâ autoritate destruendi, quòd aliâs habet dominus, si alius in fundo ab illo possessio edificat, non obstante L. 13. ff. quod metus causâ. tradit Lauterb. §. 37. cum legislatores quandoque ob

necessitatem & privatorum utilitatem possunt concedere aliquid privatæ authoritati. Arg. L. 3. ff. de j. & j. De cætero fieri quoque potest hæc remissio, seu extinctio interveniente facto denuncia- ti, dum nimirum is præstat satisfactionem de opera propriis sumptibus destruendo, si apparuerit, jus sibi edificandi non fuisse, vel etiam cautionem de super: sicut enim prætor nuncianti dedit jus privatum prohibendi edificationem, ita & nunciatio concessit remedium extra judicium privatim præstandi vel offerendi satisfactionem de præstando, quantæ res illa erit, quo casu poterit nunciatus opus continuare, & sic utrique parti consulitur. Lauterb. §. 35. juxta L. 1. §. 2. L. 5. §. 17. L. 8. §. 2. L. 12. L. 20. ff. h. t. Idem esse dicens, & cessare nunciatioem, juxta cit. L. 5. §. 17. & L. 20. §. 5. si nunciatus arbitrio boni viri paratus sit ad satisfandum, sed ex causa insufficiente per nunciantem steterit, quò minus satisfatur; proceditque idiplum, etiamsi constiterit, nunciatum jus non habuisse edificandi, si nunciatus satisfactionem recepit. Pirh. h. t. n. 16. ut etiam, quando periculum in mora ex dilatione edificiæ imminet volenti edificare, cum tunc denunciatus teneatur admittere cautionem, multòque magis satisfactionem oblatam, Abb. in c. 2. h. t. n. 9. Gail. L. 1. obs. 16. n. 8. Mol. cit. d. 706. n. 45. Arg. L. 5. §. 12. ff. h. t. quam aliâs non tenetur admittere, si constiterit de non-jure edificantis, neque apparente edificantis iniquitate etiam post tres menses admitti potest satisfactio aliâ idonea, sine nota injusitiæ, multòque minùs obtrudi nunciatori invito, volenti statim probare non-jus edificantis. De cætero Judicis arbitrio relinquitur, quando satisfactio admitti debeat. Lauterb. cit. §. 35. citatis Struv. & Carpz. Publicâ, quæ fit vel immediatè à lege, quando nimirum impudè spernitur à nunciato, v. g. ob publicum interesse vel moram damnosam volenti edificare, de quo paulò post plura, vel quia fit in loco jam per litispendentiam controverso. Mev. p. 2. decis. 180. Lauterb. l. c. qui etiam huc reducit nunciatioem notoriè frivolam & injustam, legibus in his casibus extinctionem statuentibus, vel quæ sic interpositâ autoritate Prætoris vel Magistratus, dum nimirum is nunciante volente, in nunciantis justificatione præstare petitur à se juramentum calumniæ, quòd nunciatioem non faciat ex odio & invidia, aliâve periculosa & perversâ intentione remittit. L. 5. §. 14. ff. h. t. & ibi Brunncm. n. 11. Lauterb. §. 36. Item, si quis procuratorio nomine nunciavit, & non satisfecit, dominum seu principalem id ratum habiturum. L. 5. §. 18. & L. 13. ff. h. t. Item Prætor ipse, si causâ cognitâ nunciantem non habere justam causam nunciandi, & alterum habere justam causam edificandi, potest nunciatioem factam remittere. Lauterb. l. c. juxta L. 1. §. 21. §. 2. ff. h. t. Unde etiam ante cognitionem, si appareat de non-jure, nunciatioem prohibere potest, non tamen insciâ parte. Lauterb. l. c. siquidem, ut Idem cum Mevio, in hac materia nunciatiois regulariter conceditur appellatio à sententia, quâ tamen durante, non datur permissio edificandi, quæ tamen appellatio in causis edificiorum propter interesse publicum excluditur in pluribus locis, nisi fortè opus novum planè insolitum exstruat, ut Mevius p. 3. decis. 379.

Præter dictos modos inhibendi novum opus datur etiam nunciatori actio negatoria & confessoria, de quibus vide Lauterb. §. 38.